

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

تعیین سرنوشت ابدی انسان ها (علت) بر اساس اعمال آنها در دنیا (معلول)

لازمه زندگی توحیدی :

- قدم گذاشتن در مسیری که موفقیت آن حتمی باشد .

- سرانجام و آخرتی آباد را برای ما رقم بزند .

هدف از خلقت انسان:

رسیدن به مقام قرب خداوند، در حقیقت خداوند مسیر و هدف زندگی اصلی ما است .

قرار دادن زندگی خود در مسیر قرب الهی (علت)

دست یابی به زندگی لذت بخش و مطمئن در دنیا ، به دست آوردن رستگاری ابدی در آخرت (معلول)

نکته ترکیبی :

* با « آیه مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ » ارتباط معنایی دارد .

* انسان های زیرک با انتخاب هدف اصلی خود با یک تیر چند نشان می زنند .

* انسان های زیرک هم از بهره های مادی استفاده می کنند و هم با انجام کار های خود برای رضایت خداوند به خدا نزدیک شده و آخرت خویش را آباد می سازند.

دلیل برنامه ریزی برای رسیدن به هدف بزرگ (قرب الهی)

- قدم گذاشتن در راهی که سرانجامی زیبا دارد .

- قرارنگرفتن در راهی که خود را گرفتار آتش دوزخ کرده باشیم .

اقدامات لازم برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه :

۱- تصمیم و عزم برای حرکت

۲- عهد بستن با خدا

۳- مراقبت

۴- محاسبه و ارزیابی

۱- تصمیم و عزم برای حرکت :

* معنای عزم: عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است . (بعد از یا مؤخر) از تفکر و اختیار)

* کاربرد عزم : انسان با اراده خود آنچه را که انتخاب کرده عملی می سازد

* تأثیر عزم در رسیدن به هدف: هر قدر عزم قوی تر باشد (علت)، رسیدن به هدف آسان تر است . (معلول) **رابطه**

مستقیم

* میزان عزم : عزم و اراده انسان ها متفاوت است و درجات انسان ها به میزان عزم و اراده آن ها در انجام کارها بستگی دارد .

* آثار داشتن عزم قوی : استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف.

* ویژگی افرادی که عزم قوی دارند: سرنوشت را به دست حوادث نمی سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی دارند .

* ویژگی افرادی که عزم ضعیفی دارند: در برابر تند باد حوادث، تاب نمی آورند و مشکلات راه، آنان را به عقب نشینی وادار می کند

* سفارش لقمان حکیم به فرزندش بعد از نشان دادن راه ورسم زندگی به او : « وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ (علت) إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ » (معلول)

۲- عهد بستن با خدا

* ویژگی عهد کننده: کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد

* محتوی عهد با خدا: انجام واجبات الهی و خشنود ساختن خداوند؛ اجتناب از کارهای حرام.

* قرین رضایت الهی: (معلول) خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است. (علت)

* شرط رضایت الهی از ما: (معلول) ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم. (علت) (بندگی خدا)

* دلیل نا خشنودی خداوند از ما: به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

* دو پیشنهاد درباره عهد با خدا:

اول: انتخاب بهترین زمان ها برای عهد بستن با خدا (بعد از نماز، شب های قدر و شب یا روز جمعه)

دوم: تکرار عهد و پیمان (علت) خود در زمان های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تا

استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود (معلول)

۳- مراقبت

* باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد: (علت) رضایت خدا را در پی دارد. (معلول)

* شکستن پیمان خود با خدا: (علت) شرمندگی در مقابل خدا (معلول)

* ضرورت مراقبت از عهد و پیمان خود با خدا: عهدی که ابتدا بسته می شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت»

شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

* سخن امام علی(ع): «گذشت ایام، (علت) آفاتی در پی دارد و موجب ازهم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

(معلول)

* مثال: کسی عهد می بندد که هر روز پس از نماز صبح، یک صفحه قرآن بخواند؛ او باید مراقب باشد که کارهای دیگر، او

را به خود مشغول نکند و این تصمیم خود را فراموش نکند و نیز عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم میشود،

از سر راه بردارد.

۴- محاسبه و ارزیابی:

* آثار و نتایج محاسبه و ارزیابی: به دست آوردن میزان موفقیت و وفاداری به عهد (علت)، شناختن عوامل موفقیت یا عدم

موفقیت. (معلول)

* وظیفه ما در محاسبه و ارزیابی بعد از معلوم شدن موفقیت خود در انجام عهد: سپاس و شکرگزاری از خدا؛ زیرا خدا

بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست. علت توحید ربوبیت توحید عملی معلول

* وظیفه ما در محاسبه و ارزیابی بعد از معلوم شدن سستی خود در انجام عهد: سرزنش کردن و مورد عتاب قرار دادن خود -

طلب بخشش از خداوند - تجدید عهد با خداوند و وارد عمل شدن با تصمیم قوی تر.

* ضرورت محاسبه قبل از مرگ: اگر خودمان در این دنیا به حساب خود نرسیم، در قیامت به طور جدی اعمال ما را

محاسبه خواهند کرد.

* زمان محاسبه :

۱- محاسبه روزانه :هرشب

۲- محاسبه هفتگی : آخر هر هفته

۳- محاسبه سالانه : شبهای قدر ماه مبارک رمضان - دلیل آن «گرفتن تصمیم های بهتر برای آینده»

پیامبر و اهل بیت ایشان، برترین اسوه ها

* ضرورت وجود اسوه و الگوها: برای حرکت در مسیر هدف، که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده اند

* فواید و ثمرات وجود الگوها:

اولاً به ما ثابت می کند که این راه موفقیت آمیز است.

ثانیاً می توان از تجربه آنان استفاده نمود .

ثالثاً می توان با کمک گرفتن و دنباله روی از آنان سریع تر به هدف رسید. (مهم ترین علت)

سخن قرآن کریم : « رسول خدا (ص) برای شما نیکوترین اسوه است. »

تعبیر پیامبر اکرم (ص) درباره اهل بیت (ع) :

* انسان هایی برتر که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده اند .

* پیروی از آنان موجب رستگاری و نجات انسان می شود .

* ما را به الگو گرفتن از آنان دعوت کرده است .

الگو بودن معصومین (ع) :

سؤال : چگونه می شود انسان های بزرگی را که حدود ۱۴۰۰ سال قبل زندگی کرده اند، اسوه قرار داد؟

پاسخ: الف) اسوه بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می کنند، نیست. مانند

«وسایل حمل و نقل، وسایل خانه، امکانات شهری، شکل و جنس پارچه ها و لباس ها»

ب) اسوه بودن آن ها مربوط به خوب و باارزش ،مانند « عدالت، گذشت، فداکاری، مهربانی، داشتن نظم و برنامه در زندگی

و ... » پیامبر و اهل بیت علیهم السلام اسوه های انسانیت هستند و انسانیت دیروز و امروز و فردا ندارد.

تقسیم اوقات در منزل توسط پیامبر اکرم (ص):

الف) قسمتی برای عبادت،

ب) قسمتی برای اهل خانه

ج) قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی، (تقسیم آن میان خود و مردم و رسیدگی به کارهای آنان.)

برنامه ریزی و تقسیم زمان، درس و الگویی همیشگی است که از این رفتار پیامبر اکرم (ص) به دست می آید.

الگو واسوه بودن پیامبر اکرم (ص) برای انسان ها :

* هر کاری که پیامبر اکرم (ص) انجام داده، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است.

* اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم

* بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

چگونگی پیروی از پیامبر اکرم (ص) مطابق فرمایش حضرت علی (ع) :

«آگاه باش برای هر پیروی کننده ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند. هشیار باش،

امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را

ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش {در راه خدا} و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

آیات

* «واصبر علی ما أصابک إنَّ ذلکَ من عزمِ الأمور» سوره لقمان ، آیه ۱۷

* ترجمه : بر آنچه (در این مسیر) به تو می رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست .

پیام : آیه بیانگر اولین قدم برای گام برداشتن و ثابت قدم ماندن در مسیر قرب الهی است

* استواری بر هدف ، شکیبایی و تحمل سختی ها از آثار عزم قوی است

* ایستادگی در برابر مشکلات از توصیه های لقمان حکیم به فرزند خود است

* اراده انسان منشأ صبر در برابر مشکلات و سختی ها است ، آیه بیانگر توحید عملی در بعد فردی است. (ترکیبی)

* آیه : «و هر که به عهدهی که با خدا بسته وفادار بماند ، به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.»

* پیام: بهره مندی از پاداش بزرگ از ثمرات وفای به عهد با خدا

* «کسانی که پیمان الهی و سوگند های خود را به بهای نا چیزی می فروشند آنها بهره ای در آخرت نخواهند داشت

؛ و خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نگاه نمی نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی سازد و عذاب دردناکی برای

آنهاست . « سوره آل عمران ، آیه ۷۷

* پیام : عواقب و سر انجام شکستن پیمان های الهی

* «به پیمانی که با خدا بسته اید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم . «

* پیام : وفای عهد خدا به عهدش از ثمرات وفای انسان به عهد خود با خدا

* « رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است «

سوره احزاب ، آیه ۲۱

* پیام : رسول خدا برترین اسوه مسلمانان

احادیث

* حدیث امام کاظم (ع): « خدایا می دانم که بهترین توشه مسافرکوی تو عزم و اراده ای است که با آن خواستار تو شده

باشد.»

* پیام : «بیانگر اهمیت عزم و تصمیم در برنامه زندگی برای رسیدن به هدف»

* حدیث : امام علی (ع): « گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم ها و کارها می شود.»

پیام حدیث : در این حدیث ، امام علی (ع) بر لزوم مراقبت از عهد و پیمان خود با خدا تأکید می کند ؛ زیرا یکی از نتایج بد

و گذشت آفات زمان ، باقی نماندن بر تصمیم ها و کارهاست که انسان با گذشت زمان ، عهد خود با خدا را قراموش می کند

، پس برای باقی ماندن بر پیمان خود با خدا ، مراقبت لازم است .

* این حدیث به سومین قدم برای گام برداشتن و ثابت قدم ماندن در مسیر قرب الهی «مراقبت» اشاره دارد .

* حدیث پیامبر اکرم (ص) : « حاسبوا أنفسکم قبل أن تُحاسَبوا «

* ترجمه : «به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.»

* پیام : بیانگر اهمیت محاسبه و ارزیابی اعمال در زندگی

از امیرالمؤمنین علی علیه السلام پرسیدند: « زیرک ترین انسان کیست؟ «

* حدیث : فرمود: کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

* پیام : بیانگر اهمیت محاسبه و ارزیابی اعمال در زندگی

* حدیث : « مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَّ عَلَى غُيُوبِهِ وَأَحَاطَ بِذُنُوبِهِ وَأَسْتَقَالَ الذُّنُوبَ وَأَصْلَحَ الْعُيُوبَ »

* پیام : محاسبه نفس سبب : (علت) آشنایی با لغزشها و عیب های خود - احاطه پیدا کردن بر گناهان خود - ترک گناهان - اصلاح عیب ها (معلول)

* حدیث : « ثَمَرَةُ الْمُحَاسَبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ »

* پیام : ثمره محاسبه : (علت) اصلاح نفس (بر طرف کردن گناهان ، عیب ها و عادات های ناپسند (معلول)

* حدیث : « مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ سَعِدَ »

* پیام : محاسبه نفس سبب : (علت) خوشبختی (رستگاری و قرب الهی) می شود . (معلول)

* حدیث : امام حسین (ع) از پدر گرامی خود نقل می کند که رسول خدا (ص) در منزل اوقات خود را به سه قسمت می کرد : « قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی ، سپس آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود ، میان خود و مردم تقسیم می کرد و مردم را به حضور می پذیرفت و به کارهایشان رسیدگی می کرد . »

* پیام : برنامه ریزی و تقسیم زمان، درس و الگویی همیشگی است که از این رفتار پیامبر اکرم (ص) به دست می آید .

* حدیث : «آگاه باش برای هر پیروی کننده ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند و از علم او کسب نور کند. هشیار باش، امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش {در راه خدا} و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.

* پیام : چگونگی پیروی از پیامبر اکرم (ص) مطابق فرمایش حضرت علی (ع)

معنای واژگان :

الف) عزم : عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است .
ب) اسوه : به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم ، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

پاسخ تدبیر :

الف) ۱- بهره ای در آخرت نخواهند داشت

۲- خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنها در قیامت نگاه نمی کند

۳- خداوند آن ها را از گناه پاک نمی سازد

۴- عذاب دردناکی برای آنهاست.

۲- وفای خداوند به عهد و پیمان خود

ب) ۱- بهره مندی از پاداش عظیم خداوند

پاسخ اندیشه و تحقیق :

۱- برای ثابت قدم ماندن در مسیر قرب به خداوند چه اقداماتی لازم است ؟

تصمیم و عزم برای حرکت -عهد بستن با خدا - مراقبت -محاسبه و ارزیابی

۲-مقصود از اینکه رسول خدا (ص) برای مسلمانان اسوه است چیست ؟

رسول خدا (ص) اسوه کامل مسلمانان است زیرا هرکاری که آن حضرت انجام داده ، درست و مطابق دستور خدا بوده است. بر این اساس در حد توان از ایشان پیروی می کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیکتر می کنیم .

سوالات واگرا :

- ۱- برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی وثابت قدم ماندن در این راه چه اقداماتی باید انجام دهیم ؟
- ۲- چه عواملی ممکن است انسان را از رسیدن به قرب الهی باز دارد ؟
- ۳- اگر در مسیر گام برداشتن به سوی خدا با مشکلاتی مواجه شویم از چه کسانی باید کمک بگیریم ؟
- ۳- چگونه می توانیم پیامبر اکرم (ص) واهل بیت ایشان را در زندگی خود الگو واسوه قرار دهیم ؟

سوالات امتحانی:

الف (آیات و روایات :

- ۱- آیه « واصبر علی ما أصابک إنّ ذلك من عزم الأمور » بیانگر کدام یک از گام های رسیدن به قرب الهی است ؟
- ۲- با توجه به آیات الهی ،عمل به عهد وپیمان های الهی چه ثمراتی دارد ؟
- ۳- احادیث زیر بیانگر کدام یک از گام های رسیدن به قرب الهی می باشد؟
- الف - امام علی(ع) « گذشت ایام،آفاتی در پی دارد و موجب ازهم گسیختگی تصمیم ها وکارها می شود.»
ب - « ثَمَرَةُ الْمُحَاسَبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ »
(ب) درستی و نادرستی جملات زیر را با (ص/غ) مشخص کنید :
- ۴- آنچه خداوند برای رسیدن به هدف مشخص کرده است ،انجام واجبات و مستحبات است .
- ۵- خداوند زمانی از ما نا خشنود است که به خود ظلم می کنیم ودر مسیر هلاکت گام بر می داریم .
- ۶- آدمی با عزم و اراده خود آنچه را که انتخاب کرده عملی می سازد .
- ۷- برای رسیدن به هدف اصلی که همان تقرب به خداست لازم است برنامه ریزی کنیم .
- ۸- تکرار عهد وپیمان در زمان های معین باعث می شود عهد ما به فراموشی سپرده شود .
(ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید :
- ۹- سرنوشت ابدی انسان ها براساس آنها در ...تعیین می شود .
- ۱۰- باقی ماندن بر عهد وپیمان خود با خدارادر پی دارد ،وشکستن پیمانرا به دنبال دارد .
- ۱۱- عزم به معنایو.....بر انجام کاری است .
- ۱۲- بهترین زمان های محاسبه سالانهماه است .
- (د) گزینه صحیح را انتخاب کنید :
- ۱۳- از آثار عزم قوی کدام است ؟وعلت آسان تر رسیدن به هدف چیست ؟
- الف) تعیین هدف - عزم قوی تر
ب) شکیبایی و تحمل سختی ها - عزم قوی تر

- (ج) تعیین هدف - عهد بستن با خدا
 (د) شکیبایی و تحمل سختی ها - عهد بستن با خدا
- ۱۴- « عامل استحکام بخشیدن به عهد و پیمان با خدا » و « فعلیت بخش انتخاب های انسان » به ترتیب چیست ؟
- الف) تکرار عهد - مراقبت
 ب) عزم و تصمیم - مراقبت
- ج) تکرار عهد - عزم و تصمیم
 د) عزم و تصمیم - تکرار عهد
- (ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید :
- ۱۵- زیرک ترین انسان از دیدگاه امام علی (ع) کیست ؟
- ۱۶- بهترین زمان برای عهد بستن با خدا چه زمان هایی است ؟
- ۱۷- دو مورد از آثار عزم قوی را بنویسید .
- ۱۸- پیامبر اکرم (ص) ما را به الگو گرفتن از چه کسانی دعوت کرده است ؟
 (و) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید :
- ۱۹- از اقدامات لازم برای گام نهادن در مسیر بندگی خدا « عهد بستن با خدا » را توضیح دهید .
- ۲۰- چگونه می توان پیامبر (ص) را که یک انسان معصوم است ، اسوه قرار داد و مانند ایشان عمل کرد ؟
- ۲۱- چرا برای حرکت در مسیر هدف وجود اسوه والگوها ضروری است ؟
- ۲۲- بعد از مراقبت ، محاسبه و ارزیابی برای چه هدفی انجام می گیرد ؟

پاسخنامه:

- الف) آیات و روایات
- ۱- تصمیم و عزم برای حرکت
- ۲- پاداش بزرگ الهی - وفای خدا به عهد خود با انسان
- ۳- الف - مراقبت
- ب- محاسبه و ارزیابی
- ب) سوالات صحیح - غلط
- ۴- غلط
- ۵- صحیح
- ۶- صحیح
- ۷- صحیح
- ۸- غلط
- ج) جملات کامل کردنی
- ۹- اعمال - دنیا
- ۱۰- رضایت خدا - شرمندگی
- ۱۱- اراده - تصمیم
- ۱۲- شبهای قدر - رمضان
- د) انتخاب گزینه صحیح :

۱۳- ب

۱۴- ج

۵) سوالات کوتاه پاسخ :

۱۵- کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

۱۶- بعد از نماز، شب های قدر و شب یا روز جمعه .

۱۷- استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی ها برای رسیدن به آن هدف .

۱۸- ما را به الگو گرفتن از اهل بیت دعوت کرده است.

(سوالات تشریحی :

۱۹- کسی که راه رستگاری را که همان قرب و نزدیک شدن به خداست، شناخته و می خواهد در این مسیر قدم بگذارد، با خدای خود پیمان می بندد که آنچه خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده است، یعنی واجبات الهی را انجام دهد و خداوند را خشنود سازد؛ و همچنین از انجام آنچه که ما را از این هدف دور می سازد؛ یعنی کار های حرام اجتناب کند .

۲۰- چون می دانیم که هر کاری که پیامبر اکرم (ص) انجام داده، درست بوده و مطابق دستور خداوند بوده است. اما اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک تر کنیم.

۲۱- زیرا وجود این الگو ها، اولاً به ما ثابت می کند که این راه موفقیت آمیز است؛ ثانیاً می توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنها عمل کرد و از همه مهم تر اینکه می توان با کمک گرفتن و دنباله روی از آنان سریع تر به هدف رسید.

۲۲- بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به دست آید و عوامل موفقیت و عدم موفقیت، شناخته شود، در صورت موفقیت خدا را سپاس می گوئیم و شکرگزار او می شویم . و در صورت سستی خود را سرزنش کرده و از خدا طلب بخشش می کنیم و با تصمیم قوی تری دوباره با خدا عهد بسته و وارد عمل می شویم .

ارجاعات و منابع

* قرآن کریم

* کتب درسی دین و زندگی دهم تجربی و ریاضی (کلیه رشته ها) چاپ ۹۹

* امینی، محمد باقر، سیمای روزانه فرد مسلمان، انتشارات صدا و سیما

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>